

P R O G R A M

hospodárskeho a sociálneho rozvoja

obce TREBOSTOVO

Okres MARTIN, Žilinský samosprávny kraj

November 2015

Obsah

ÚVOD	3
1 ANALYTICKÁ ČASŤ	4
1. Charakteristika územia	6
1.1. Administratívne začlenenie	6
1.2. Riadenie a samospráva	6
1.3. Plochy pozemkov	7
1.4. Historický a urbanistický vývoj obce	8
2. Prírodný potenciál	9
2.1. Geomorfologické pomery	9
2.2. Klimatické pomery	9
2.3. Hydrologické pomery	10
2.4. Kvalita ovzdušia	10
2.5. Pôda	10
2.6. Lesníctvo	10
2.7. Poľnohospodárstvo	11
2.8. Životné prostredie	11
3. Demografický potenciál	12
3.1. Počet obyvateľov	12
3.2. Prírodný prírastok a migrácia obyvateľstva	14
3.3. Národnostné zloženie	14
4. Životná úroveň	14
4.1. Bývanie	14
5. Ekonomický potenciál	15
5.1. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	15
5.2. Nezamestnanosť v obci	15
5.3. Podnikateľská sféra	17
5.4. Hospodárenie obce	17
6. Technická infraštruktúra	19
6.1. Dopravná infraštruktúra	19
6.2. Inžinierske siete	20
7. Občianska infraštruktúra a vybavenosť	21
7.1. Infraštruktúra vzdelávania	21
7.2. Sociálna infraštruktúra	22
7.3. Zdravotná infraštruktúra	22

7.4. Kultúrny potenciál	22
7.5. Športová infraštruktúra a cestovný ruch	23
8. Postup spracovania PHSR	24
8.1. Opis rozvojovej stratégie	25
8.2. Zabezpečenie a realizácia	26
9. SWOT analýza	27
10. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja	28
2 STRATEGICKÁ ČASŤ	33
2.1 Špecifické ciele.....	33
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ	35
3.1 Opatrenia.....	35
4 REALIZAČNÁ ČASŤ	38
5 FINANČNÁ ČASŤ	43
6 PRÍLOHY	45

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR), spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obec nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

PHSR je v zmysle Zákona č.309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja základným dokumentom, podľa ktorého sa vykonáva podpora regionálneho rozvoja. Regionálny rozvoj sa realizuje s finančnou podporou Európskej únie prostredníctvom štrukturálnych fondov, s finančnou podporou štátu prostredníctvom programov štátnej pomoci, dotácií a preto je podmienkou, aby PHSR obce nadväzoval na strategické a programové dokumenty na národnej úrovni (Národná stratégia regionálneho rozvoja, Partnerská dohoda, Program rozvoja vidieka 2014-2020, Operačné programy) a dokumenty podpory na regionálnej úrovni (PHSR Žilinského samosprávneho kraja).

Pri tvorbe PHSR obce boli uplatnené základné princípy a to, že je založený na kvalitných a overených dátach, je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov obce TREBOSTOVO a je výsledkom komplexných analýz.

PHSR obce TREBOSTOVO je vytvorený partnerstvom hlavných aktérov v obci, tak ako to ustanovuje uvedené znenie zákona.

Vízia strategického rozvoja je vyjadrená v konkrétnych rozvojových projektoch.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja prinesie pre obec výsledný očakávaný efekt len vtedy, ak budú obec, podnikatelia a inštitúcie spolupracovať a vzájomne sa podporovať.

Spracovaním Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce TREBOSTOVO bola poverená Ing. Janka Mikušáková, ktorá má so strategickým plánovaním skúsenosti a venuje sa odbornému poradenstvu v oblasti regionálneho rozvoja.

ANALYTICKÁ ČASŤ

Pri spracovaní PHSR obce TREBOSTOVO spracovateľ vychádzal zo získaných materiálov o histórii obce, o jej doterajších aktivitách, zo štatistických údajov a údajov ÚPSVaR.

Dôležitým materiálom v analytickej časti spracovania dokumentu bol dokument PHSR obce na roky 2007 - 2013.

Obec TREBOSTOVO má spracovaný územnoplánovací dokument - **Územný plán obce.**

A) Audit zdrojov

Profil obce bol na základe podkladov získaných spracovateľom spracovaný za aktívnej účasti Obecného úradu, spoločenských a mimovládnych organizácií v obci, občanov a zástupcov podnikateľskej sféry.

B) SWOT analýza

SWOT analýza bola spracovaná zo získaných relevantných informácií Obecného úradu TREBOSTOVO a vlastného zisťovania spracovateľa. Jej definitívna podoba bola spracovaná po konzultácii so starostom obce. V SWOT analýze boli definované silné, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia.

B) Faktory rozvoja a kľúčové disparity

Na základe výsledkov SWOT analýzy boli spracovateľom definované faktory rozvoja a kľúčové disparity.

STRATEGICKÁ ČASŤ

- STRATEGICKÁ VÍZIA OBCE
- STRATEGICKÉ CIELE
- ŠPECIFICKÉ CIELE
- OPATRENIA
- AKTIVITY / Projektové zámery

STRATEGICKÁ VÍZIA

Obec TREBOSTOVO bude dynamicky sa rozvíjajúcou obcou s kvalitným životným prostredím a vysokou kvalitou života jej obyvateľov, ktorá bude silnou súčasťou regiónu TURIEC.

STRATEGICKÉ CIELE

Strategický cieľ 1 : Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce, so zameraním na zdravé životné prostredie

Strategický cieľ 2 : Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Strategický cieľ 3 : Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstva pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu

ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Charakteristika územia

1.1. Administratívne začlenenie

Obec TREBOSTOVO patrí od roku 1997 do Žilinského kraja, okres Martin- historický región Turiec . Obec zaraďujeme medzi stredne veľké obce s potenciálom rastu.

1.2. Riadenie a samospráva

Obec TREBOSTOVO je samostatný samosprávny územný celok SR združujúci občanov s trvalým pobytom a subjekty vykonávajúce činnosť na území obce. Je právnickou osobou, hospodári s vlastným majetkom a majetkovými právami.

Základnou právnou normou obce je štatút obce, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia orgánov obce.

Základnou úlohou obce je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov.

Orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Starosta obce je v zmysle Zákona 369/1990 o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov najvyšším výkonným orgánom obce a zároveň štatutárom.

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce. Počet poslancov Obecného zastupiteľstva v TREBOSTOVE je 5.

Orgánmi Obecného zastupiteľstva sú obecný úrad ako výkonný orgán obecného zastupiteľstva, komisie OZ ako poradné iniciatívne a kontrolné orgány a kontrolór obce. V obci sú zriadené tri komisie, Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných činiteľov, Finančná a sociálna komisia, Komisia pre verejný poriadok a životné prostredie.

Obec je spolu s ďalšími obcami zriaďovateľom Spoločnej úradovne so sídlom v Košťanoch nad Turcom.

Zastrešuje prenesený výkon štátnej správy na úseku stavebného poriadku.

Obec je členom ZMOT, OZ Lúčanská Malá Fatra, Regionálnej rozvojovej agentúry Dolný Turiec a MAS TURIEC.

1.3. Plochy pozemkov v katastrálnom území TREBOSTOVO

V roku		2014
Celková výmera		1312
Z toho poľnohospodárska pôda	orná pôda	266
	TTP	145
	záhrady	10
	celkom	422
Nepoľnohospodárska pôda	lesná pôda	803
	ostatné plochy	88
	celkom	891

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde k 1.1.2014

Z tabuľky vidieť, že väčšinu katastrálneho územia obce tvorí lesná pôda (61,2 %), poľnohospodárska pôda predstavuje 32,2 % katastrálneho územia.

Obec TREBOSTOVO sa nachádza v severozápadnej časti Turčianskej kotliny (okres Martin, Žilinský samosprávny kraj) a je súčasťou osídlenia na regionálnej rozvojovej osi Martin – Turčianske Teplice v jeho ťažiskovom priestore.

Zo severnej a severozápadnej strany obec obkolesuje Lúčanská Malá Fatra, z južnej strany je to Žiarske pohorie a z východnej strany obec postupuje do Turčianskej kotliny k nive rieky Turiec.

Obec TREBOSTOVO leží v nadmorskej výške 590 metrov nad morom. Katastrálne územie spadá do Fatransko-tatranskej oblasti vnútorných Západných Karpát.

Obec TREBOSTOVO je od okresného mesta Martin vzdialená 9 km a susedí s obcami Trnovo z juhu, zo severozápadu s obcou Bystrička, z východnej strany s obcou Turčiansky Peter.

1.4. Historický a urbanistický vývoj obce

Trebostovo bola pôvodne poddanská obec. V predhistorickej dobe sa tu nachádzalo staroslovienske osídlenie.

Prvá zmienka o obci Trebostovo pochádza z archívnych dokumentov, z roku 1262, pod názvom terra Treboztou. Susedila s osadou Trnovo. Pôvodne sa tzv. Staré Trebostovo (11. – 12. storočie) nachádzalo východnejšie nad cestou na Turčiansky Peter. Trebostovo malo v minulosti niekoľko vlastníkov. Do roku 1389 patrilo pod Sklabinský hrad, v rokoch 1488 – 1491 pod Blatnický hrad a stalo sa sídlom Révayovcov z Trebostova.

V obci bolo významné nielen poľnohospodárstvo, ale aj remeselníctvo a olejkárstvo. Ďalší vývoj obce nastal po zrušení poddanstva v rokoch 1848 – 1918, kedy bolo Trebostovo agrárnou obcou. Obdobie po prvej ČSR bolo charakteristické zvýšením kvality v oblasti politiky, kultúry a vzdelávania. Po bojoch SNP, do ktorých sa obyvatelia obce aktívne zapájali, bolo Trebostovo zmodernizované a začali sa stavať dôležité stavby. Urbanizácia obce je obrazom daností prostredia, ktoré obyvatelia využívali pre svoju potrebu posledných približne tisíc rokov.

Spolkový život obce sa sústreďoval v Dobrovoľnom hasičskom zbore, ktorý má bohatú históriu, ale veľmi aktívny je aj v súčasnosti.

Erb tvorí základný symbol obce. V prípade Trebostova poznáme odtlačok obecného pečatidla z r. 1787. Jeho obsah je pozoruhodný. Podobný motív poznáme z viacerých prevažne však cirkevných pečatí. Zdá sa, že ide o symbolické vyjadrenie verša zo Skutkov apoštolov (20, 29 - 30) o dravých vlkoch, falošných učiteľoch, ktorí narobia medzi kresťanmi veľa škody, a preto nabáda k ostražitosti a k vernosti pravej viere. Túto interpretáciu podčiarkuje aj kostol v hornej časti pečate poľa.

2. Prírodný potenciál

2.1. Geomorfologické pomery

Obec je súčasťou Turčianskej kotliny, ktorá je typom hlbokaj, celistvej tektonickej depresie s rázom priekopovej prepadliny, vyplnenej prevažne kvartérnymi sedimentmi.

Hladko modelovaný, prevažne rovinný až stredne zvlnený reliéf s terasami a náplavovými kuželmi v podhorí vytvára charakter esteticky a krajinársky vyváženej poľnohospodársky využíwanej krajiny.

Povrch katastra je tvorený pieskovecami a ílmi, ktoré sú prikryté štvrtohornými štrkami, pieskami, sprašou a hlinami.

Pôvodné krajinné typy v okolí obce TREBOSTOVO boli činnosťou človeka zmenené na dnešnú podobu, ktorá sa dá charakterizovať ako **poľnohospodárska krajina so sústredenými vidieckymi sídlami** a na **oráčinovo – lúčno - lesnú krajinu**.

2.2.Klimatické pomery

Hlavným znakom klimatických pomerov je značná premenlivosť počasia, náhle prechody z teplého do studeného obdobia alebo striedanie obdobia so zrážkami a bez zrážok. Klimaticky patrí územie do mierne teplej a chladnej horskej oblasti s výrazne geografickou výškovou stupňovitosťou. Podnebie je mierne, zimy a letá sa striedajú nepravidelne. V údolí sa jedná o mierne teplú, vlhkú oblasť s chladnou a suchou zimou, so stúpajúcou nadmorskou výškou prechádza cez veľmi vlhkú vrchovinnú do mierne chladnej až chladnej horskej oblasti.

Trebostovo možno zaradiť do klimaticky chladnejšej oblasti, najmä jeho horské lúky a vrchy. Priemerná ročná teplota je 5,7 °C. Absolútne namerané teplotné minimum bolo – 34,5 stupňa a maximum 35,3 stupňa. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je 85-90.

2.3.Hydrologické pomer

Územie spadá do povodia rieky Váh. Hydrologickou osou katastra je Trebostovský potok, ktorý je hlavným vodným tokom v obci. Vlieva sa do rieky Turiec a má len miestny význam. Hlavným vodným tokom katastrálneho územia je Trebostovský potok, preteká západovýchodným smerom až po ústie do Turca. Trebostovský potok tečie v smerovo a profilovo čiastočne upravenom koryte. Úprava toku zabezpečuje ochranu intravilánu pred povodňami

Priemerný úhrn zrážok je 500 – 600 mm.

2.4.Kvalita ovzdušia

Zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

V regionálnom meradle sa uplatňujú škodliviny zo spaľovacích procesov, oxid siričitý, oxidy dusíka, uhľovodíky, ťažké kovy. Doba zotrvania týchto látok v ovzduší je niekoľko dní, preto môžu byť v atmosfére prenesené do vzdialenosti niekoľko tisíc km od zdroja.

Z ekologického a enviromentálneho hľadiska situácia v regióne závisí od druhu a intenzity ekonomických aktivít a od štruktúry, intenzity a charakteru osídlenia.

V posledných rokoch, kedy pri náraste cien energií obyvatelia vo väčšom rozsahu využívajú na kúrenie drevo a uhlie (nie vždy dobrej kvality), sa obsah emisií v ovzduší

mierne zvyšuje hlavne v zimnom vykurovacom období. V obci ani v okolí obce sa nenachádzajú žiadni významní znečisťovatelia prostredia (výrobné podniky a pod.)

Spríšuňujúce sa legislatívne opatrenia sú dôsledkom toho, že trend v regióne je čo sa týka obsahu znečisťujúcich látok v prostredí klesajúci.

2.5.Pôda

TREBOSTOVO je stará turčianska obec, známa najmäorskými pieskami, pieskovecami a ílmi, ktoré sú prikryté štvrtohornými štrkami, pieskami, sprašou a hlinami. Poľnohospodársky intenzívne využívaná pôda má vplyv na zloženie pokryvu. Tvoria ho väčšinou poľnohospodárske kultúry pestované na ornej pôde a trvalé trávnaté porasty.

2.6.Nerastné suroviny

V obci sú rudy s obsahom antimónu. V minulosti sa tu však v obmedzenom množstve ťažila aj medená a železná ruda.

2.7.Rastlinstvo a živočíšstvo

Živočíšstvo/ fauna územia je súčasťou paleoarktickej oblasti a lesnej zoogeografickej zóny. V dôsledku vertikálnej členitosti s rôznym typom súčasnej krajiny, vyskytujú sa tu viaceré biocenózy. Živočíšstvo je tu rôznorodé, vyskytuje sa tu srnčia a jelenia zver, medveď hnedý.

Rastlinstvo / flóra na území obce je veľmi rozmanité, nachádza sa tu veľké množstvo liečivých rastlín. Celá oblasť je tvorená lesnými porastmi, z ktorých sa na niektorých miestach stali lúky a pasienky. Živočíšstvo je tu taktiež rôznorodé, vyskytuje sa tu srnčia a jelenia zver, medveď hnedý.

2.8.Lesnictvo

Lesy významne ovplyvňujú životné prostredie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre rastliny a živočíchy, sú zdrojom zdravia a osvieženia pre obyvateľov.

Obec TREBOSTOVO je podhorskou obcou, podiel lesnej pôdy predstavuje 61,2 % z celkovej výmery katastra.

Hospodárenie v lesoch sú povinní zabezpečiť vlastníci a užívatelia podľa Lesných hospodárskych plánov.

V obci sa o les starajú Urbárske spoločenstvo, súkromní vlastníci a štátne lesy.

Zložením sú v prevahe lesy listnaté (najmä bukové) a menej sa vyskytujú lesy ihličnaté (smrek, jedľa, borovica).

Vzhľadom na značnú rozlohu lesov v katastrálnom území TREBOSTOVO, má lesníctvo významnú úlohu v obci a to hlavne za účelom zabezpečenia palivového dreva.

2.9. Poľnohospodárstvo

Hospodárom na poľnohospodárskom pôdnom fonde, ktorý tvorí 32,2 % územia sú PD Valča, PD Belá - Dulice a súkromní vlastníci pôdy. Nízka, dokonca záporná rentabilita, keď nákupné ceny nepokrývajú vynaložené náklady pri produkcii kľúčových produktov rastlinnej a živočíšnej výroby, spôsobujú nedostatočnú tvorbu vlastných finančných zdrojov na reprodukciu základných prostriedkov, inováciu technologických liniek a obnovu zastaralého, opotrebovaného mechanizačno-dopravného parku. Výrazná podkapitalizácia odvetvia prvovýroby zužuje priestor pre nástup uplatnenia najnovších poznatkov v oblasti výživy a reprodukcie hospodárskych zvierat a intenzifikácie rastlinnej výroby.

Poľnohospodárska výroba má v obci dlhoročnú tradíciu. Okrem rastlinnej a živočíšnej výroby, ktorej sa venujú poľnohospodárske podniky, sa v posledných rokoch v obci venuje súkromný podnikateľ chovu koní.

Z pohľadu rozvoja obce sú poľnohospodári dôležitým partnerom pri starostlivosti o krajinu.

2.10. Životné prostredie

Východne od lokality Červenec sa nachádza hydrický biokoridor miestneho významu.

Na východnom okraji k. ú. sa nachádza NPR Turiec – hydrickoterestrický biokoridor nadregionálneho významu so zachovalými mokrad'ovými biotopmi ako súčasť ramsarskej lokality Mokrade Turca, navrhutej na zaradenie medzi územia európskeho významu. Ďalej sa k. ú. dotýka resp. zasahuje genofondovo významná plocha – biocentrum regionálneho významu Končiar, Ostrý grúň, terestrický biokoridor na hranici les – bezlesie, významné mezofilné a vlhkomilné lúky s výskytom vzácných a chránených druhov rastlín, hydricko - terestrický biokoridor lokálneho významu pozdĺž Trebostovského potoka a jeho prítokov.

V zmysle zákona č.543/2002 o ochrane prírody a krajiny sa obec nachádza v I. stupni ochrany.

Ochrana prírody (zák. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny)

Väčšina katastrálneho územia obce sa nachádza v Turčianskej kotline, ktorá patrí medzi najzavretejšie a najjednoduchšie celky Slovenska. Okrem chránených území a prírodných útvarov sú tu chránené aj viaceré stromy. Patria medzi ne jednak pôvodné dreviny slúžiace ako genetický materiál, ale aj privezené cudzokrajné dreviny.

Ochrana ovzdušia (zákon 478 / 2002 Z.z. o ochrane ovzdušia)

Zákon upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Tak ako v regionálnom meradle, aj v obci sa uplatňujú škodliviny zo spaľovacích procesov-oxid siričitý, oxidy dusíka, uhľovodíky a ťažké kovy. Doba zotrvania týchto látok v ovzduší je niekoľko dní, preto môžu byť v atmosfére prenesené do vzdialenosti niekoľko tisíc km od zdroja. Z ekologického a environmentálneho hľadiska situácia v regióne závisí od druhu a intenzity ekonomických aktivít a od štruktúry, intenzity a charakteru osídlenia.

Vývojový trend emisií základných znečisťujúcich látok je klesajúci, ako dôsledok sprísňujúcej sa legislatívy. Plynofikácia obce pozitívne prispela k ochrane ovzdušia. V menšom rozsahu sa znečisťuje ovzdušia aj spaľovaním domáceho odpadu.

Komunálny odpad (zák. č.223/2001 Z.z. o odpadoch)

Obec zabezpečuje vývoz komunálneho odpadu cez spoločnosť BRANTNER Fatra, s. r. o. Martin. V obci sa vykonáva separovaný zber odpadu (komponenty: papier, sklo, PET fľaše...).

Množstvo komunálneho odpadu za rok 2014 predstavuje 91,03 t

Množstvo komunálneho odpadu na 1 obyvateľa je 0,17 t

Množstvo vyseparovaného odpadu v obci za r. 2014 : papier – 3,25 t, sklo- 9,59 t, šatstvo – 1,29 t, plasty -6,08 t (ostatný odpad – 2,73 t + objemový odpad 10,47 t).

Starostlivosť o územie (zák. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov).

Územné plánovanie sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia. Okrem toho určuje zásady a vecnú časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historickú hodnotu územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvaloudržateľného rozvoja.

Obec TREBOSTOVO má spracovanú ÚPD obce (schválený obecným zastupiteľstvom 21.11.2005).

Starostlivosť o lesy a pôdu (zák. 61/1977 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov

Zák.543/2002 Z.z. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov)

Lesy sú podľa tohto zákona jednou zo základných zložiek životného prostredia, poskytujú pre priemysel trvalý zdroj drevnej hmoty. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú zdrojom zdravia a osvieženia pre obyvateľstvo.

Starostlivosť o vodu (zák. č.364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon)

Podmienky na ochranu podzemných a povrchových vôd a ekosystémov vymedzuje zákon. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Územie obce spadá do povodia rieky Turiec.

3. Demografický potenciál

3.1.Počet obyvateľov

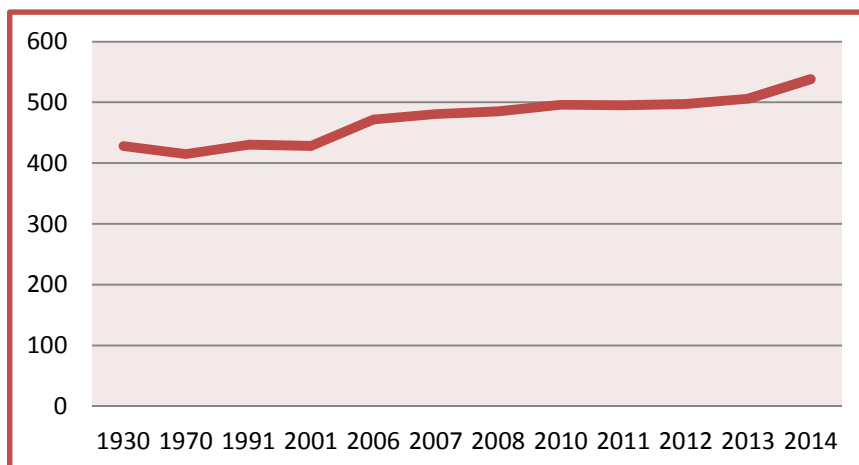
V okrese Martin je 43 obcí, obec TREBOSTOVO patrí k stredne veľkým obciam, s pozitívnym javom nárastu počtu obyvateľov. Podľa sčítania ľudu v roku 2011, počet obyvateľov obce predstavoval 495, počet obyvateľov v roku 2014 sa zvýšil na 538.

Počet ekonomicky aktívnych obyvateľov podľa SODB 2011 bol 244 (137 mužov a 107 žien) , čo je 49,29 %

Počet obyvateľov k 1.januáru 2015 predstavuje 540

3.1.1. Vývoj počtu obyvateľov

Rok	1930	1970	2000	2001	2003	2007	2008	2010	2011	2012	2013	2014
Celkový počet	428	415	430	428	472	481	485	496	495	497	506	538

Analýza vekovej štruktúry obyvateľstva obce TREBOSTOVO poukazuje na možnosti rastu obce na základe prirodzeného prírastku, avšak hlavné možnosti rozvoja počtu obyvateľov jemožné vidieť v migrácii do obce z Martina a okolitých sídiel (ÚP, 2005)

3.1.2. Veková štruktúra (podľa pohlavia)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov spolu	496	495	497	506	538
Z toho ženy spolu	259	260	266	271	285
Ženy 15-64 r.	184	187	189	188	199
Z toho muži spolu	237	235	231	235	253
Muži 15-64 r.	185	181	179	181	193

Podiel žien na celkovom počte obyvateľov v roku 2014 predstavoval 52,97 %.

Počet obyvateľov za posledných 5 rokov vzrástol o 46 , čo je prírastok o 8,55 %

Veková štruktúra obyvateľstva obce TREBOSTOVO je priaznivá pre rozvoj obce, väčšina obyvateľov je vo veku 15 - 64 rokov (392 obyvateľov) t.j.72,86 % obyvateľov.

3.2.Prirodzený prírastok a migrácia obyvateľstva

Prirodzený prírastok ako aj migrácia obyvateľstva sú odrazom ekonomickej situácie obyvateľstva v obci. Z nasledovného prehľadu vidieť, že rok od roku 2010 je rastúci trend, s nárastom počtu narodených detí a počtu prihlásených obyvateľov.

Populačný vývoj v obci je priaznivý, v sledovanom období len v roku 2014 sa narodilo 6 detí (3,3 % obyv.), v obci je potrebné aktívne podporovať bytovú výstavbu, zamestnanosť a pod.

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Prírastok/úbytok + / -
2010	4	4	11	6	+ 5
2011	7	7	13	9	+ 4
2012	6	8	13	9	+ 2
2013	4	5	14	4	+ 9
2014	6	3	39	10	+ 32

3.3.Národnostné zloženie

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej skupine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú človek väčšinou používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine či etnickej skupine.

Podľa údajov štatistiky SODB 2011 je 98,36 % (479) obyvateľov slovenskej národnosti, 2 obyvatelia sú národnosti českej a 6 národnosť neuviedli, podľa zdrojov z OÚ národnostné zloženie obyvateľstva v obci nikdy nespôsobovalo žiadne problémy.

Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Najpočetnejšou skupinou obyvateľov sú obyvatelia evanjelického vierovyznania – 39,63 %, počet obyvateľov katolíckeho vierovyznania - 38,6 %, bez vierovyznania - 13,76 % .
(SODB 2011)

4. Životná úroveň

4.1.Bývanie

Úroveň bývania výrazne ovplyvňuje kvalitu života občanov. Súčasná výstavba rodinných domov je dostatočná, čo pozitívne vplýva na prirodzenú reprodukciu populácie. O individuálnu bytovú výstavbu v obci je záujem, preto bude potrebné riešiť infraštruktúru a perspektívne riešiť rozvoj obce. Je potrebné sa zamerať sa na prípravu pozemkov a infraštruktúry na výstavbu rodinných domov.

Údaje o domovom a bytovom fonde boli súčasťou sčítania obyvateľov v roku 2011 v súlade so Zákonom č.165/1998 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov. V roku 2011 bolo v obci TREBOSTOVO **172** domov, z toho **151** obývaných .

Podľa sčítania obyvateľstva, domov a bytov v r. **2001** bolo v obci **142** domov, z toho **118** trvalo obývaných.

	2011	2014
Počet domov spolu	172	184
- trvalo obývané	151	180
Počet bytov spolu		
- z toho v RD		

V obci sa nenachádzajú žiadne bytové domy, obyvatelia bývajú vo vlastných rodinných domoch alebo spoločne s rodičmi.

Po dohode s vlastníkmi pozemkov sa v obci plánuje realizácia IBV a tá má pozitívny vplyv na zvýšenie životnej úrovne obyvateľov obce ako i na zvýšenie počtu obyvateľov.

ÚP obce Trebostovo počíta v lokalite Červenec s výstavbou cca 78 rodinných domov (zatiaľ neschválené). Tento počet je smerný a iba teoretický, nakoľko je záujem o výstavbu aj v iných lokalitách, kde sa však musia vyriešiť majetkové vzťahy k pozemkom. Po zaradení lokality Červenec do území pre výstavbu rodinných domov sa vytvorí možnosť aplikovať navrhovaný demografický rozvoj v obci, nakoľko v tejto časti sú majetkoprávne vzťahy vysporiadané (ÚP 2005).

5. Ekonomický potenciál

5.1. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Podľa údajov zo sčítania ľudu v roku 2011 z celkového počtu 495 obyvateľov, ekonomicky aktívnych (EAO) bolo 244, čo je 49,29 % ,väčšina obyvateľov dochádza za prácou mimo obec - 191 obyvateľov, čo je 78,27 % ekonomicky aktívnych obyvateľov.

5.2. Nezamestnanosť v obci od roku 2010 – 2014

Evidovaným nezamestnaným je občan, ktorý nie je v pracovnoprávnom, služobnom, členskom pomere, nevykonáva samostatne zárobkovú činnosť, ani sa sústavne nepripravuje na výkon povolania.

5.2.1. TREBOSTOVO-počet obyvateľov (evidovaní uchádzači o zamestnanie)

2010	2011	2012	2013	2014	2015
39	49	30	36	32	34

Zdroj: ÚPSVaR

(údaj r. 2015 do 30.6.)

Miera nezamestnanosti v okrese Martin v rokoch 2010 - 2014 bola nižšia ako je celoslovenský priemer. Obec TREBOSTOVO patrí medzi obce s mierou nezamestnanosti nižšou ako celoslovenský a okresný priemer.

5.2.2. Nezamestnaní - uchádzači o zamestnanie Trebostovo

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Muži	22	23	14	17	14	19
Ženy	17	26	16	19	18	15

Zdroj: ÚPSVaR

5.2.3. Prehľad nezamestnaných podľa doby evidencie

Rok 2014

Doba evidencie	Do 3 mesiacov	4-6 mesiacov	7-9 mesiacov	10-12 mesiacov	13-24 mesiacov	Nad 24 mesiacov
Trebstovo	6	2	2	2	5	15

Zdroj: ÚPSVaR

Z tabuľky vidieť, že až 50 % nezamestnaných sú nezamestnaní dlhodobo – nad 2 roky, čiže je predpoklad, že títo budú nepriaznivo ovplyvňujú mieru nezamestnanosti v obci aj naďalej.

5.2.4. Prehľad nezamestnaných podľa veku

Rok 2014

	spolu	19 r.	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59
Trebstovo	32	0	6	2	5	2	6	4	2	5

Zdroj: ÚPSVaR

Podľa veku tvoria mladí nezamestnaní do 30 rokov 25 % a starší nad 50 rokov 21,9 % , väčšina nezamestnaných je vo veku 30 - 50 rokov 53,1 %.

5.2.5. Prehľad nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania

Rok 2014

	Vzdel. spolu	Základné	vyučení	SOU US	SOS s mat.	Vyššie-bakal.
Trebstovo	32	5	17	5	1	4

Zdroj: ÚPSVaR

Najviac nezamestnaných je v kategórii vyučení – 53,1 %.

Najvýznamnejším zamestnávateľom z pohľadu počtu pracovných miest v obci sú: podnikatelia. Pre obec s pomerne vysokým počtom podnikateľov je typické samozamestnanie.

5.2.6. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva má pre rozvoj obce zásadný význam. Je dôležité aké vzdelanie má obyvateľstvo na danom území a je potrebné zosúladiť ponuku s dopytom, čo následne minimalizuje potrebu migrácie obyvateľstva za pracovnými príležitosťami do iných regiónov.

Na základe výsledkov posledného sčítania obyvateľstva k 31. 12. 2011 bola vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce TREBOSTOVO nasledovná:

Obyvateľstvo podľa vzdelania

vzdelanie	počet	podiel (%)
1.) základné	73	14.99
2.) učňovské (bez maturity)	84	17.25
3.) stredné odborné (bez maturity)	78	16.02
4.) úplné stredné učňovské (s maturitou)	24	4.93
5.) úplné stredné odborné (s maturitou)	85	17.45
6.) úplné stredné všeobecné	20	4.11
7.) vyššie odborné vzdelanie	10	2.05
8.) vysokoškolské bakalárske	9	1.85
9.) vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	26	5.34
10.) vysokoškolské doktorandské	3	0.62
11.) bez školského vzdelania	69	14.17
12.) nezistené	6	1.23

Zdroj: SODB 2011

5.3.Podnikateľská sféra

Počet podnikateľov : 39

Počet SHR : 2

Počet podnikov : 9

(zdroj: www.vsetkyfirmy.sk)

V obci TREBOSTOVO má v súčasnosti podnikateľská sféra nasledovné zastúpenie:

- v primárnom sektore obec eviduje 2 súkromne hospodáriacich roľníkov

1. Ing. Milutín Kubík
2. Ing. Erika Martinčeková

Aktívne na území obce pôsobia firmy podľa informácií OÚ, vo väčšine sa jedná o samozamestnávateľov:

1. Janka Zelníková JATEX – krajčírstvo
2. Ing. Janka Kučírková, s.r.o – tlač
3. Radoslav Petrovič, PETRA
4. Bohuslav Cingel, BC zamočníctvo - zväračstvo
5. Jaroslav Buocik (výroba zámkov)
6. POLET, s.r.o (chov zvierat)

Starostlivosť o lesy zabezpečujú spoločnosti:

1. Pozemkové spoločenstvo Chlebec a spol.
2. Urbár Trebostovo, pozemkové spoločenstvo
3. Súkromné lesy p. Kubík
4. Súkromné lesy p. Thémar

Okrem vyššie uvedených firiem sú v obci pracovné miesta vytvorené na Obecnom úrade.

Polovica ekonomicky aktívneho obyvateľstva odchádza za zamestnaním mimo obce. Podľa SODB 2011 bolo ekonomicky aktívnych 487 obyvateľov obce a z toho 244 obyvateľov dochádzalo za pracou mimo obce, čo predstavuje 50,1 %.

V záujme znižovania percenta nezamestnanosti a počtu obyvateľov dochádzajúcich za pracou mimo obec, je potrebné vytvárať vhodné a motivujúce podmienky pre potencionálnych zamestnávateľov, ako aj samozamestnávateľov – malých podnikateľov.

5.4.Hospodárenie obce

Hospodárenie obce je stabilné. Pri svojej činnosti nevytvára a nehromadí dlhodobé záväzky, vyvíja aktivity, ktoré zabezpečujú splatenie všetkých pohľadávok voči obci. Usiluje o to, aby bol majetok zhodnocovaný a využívaný v prospech obyvateľstva.

Finančné hospodárenie obce sa riadi schváleným rozpočtom na príslušný kalendárny rok. Rozpočet sa vnútorne člení na bežný a kapitálový rozpočet príjmov a výdavkov.

5.4.1. Štruktúra majetku (údaje v EUR)

	2012	2013	2014
Neobežný majetok	293 577	285 396,18	268 837,05
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	256 338	248 157,00	238 358,26
Dlhodobý finančný majetok	37 239	37 239,18	30478,79
Obežný majetok	38 581	42 697,28	28 182,54
Zásoby	0	0	0
Pohľadávky	505	0	221,79
Finančný majetok	38 076	42 697,28	27 960,75
AKTÍVA SPOLU	332 613	328 566,98	297 459,91

PASÍVA

	2012	2013	2014
Vlastné zdroje	173 750	150 036,17	152 123,84
Fondy	0	0	0
Majetkové fondy			
Finančné fondy			
Výsledok hospodárenia	173 750	150 036,17	152 126,84

Cudzie zdroje			
Rezervy	7 576	8 353,91	300,00
Dlhodobé záväzky	265	275,14	5 798,33
Krátkodobé záväzky	25 819	32 888,59	28 106,97
PASÍVA SPOLU	461 444	433 802,00	416 565,32

Zdroj: MF SR, Register účtovných závierok

V nasledujúcich tabuľkách je **vyčíslené podrobné hospodárenie obce** (údaje získané z OÚ Trebostovo)

Štruktúra príjmov (EUR)

	2012	2013	2014
Celkové príjmy	178 853,81	155 246,78	154 592,40
Bežné príjmy	173 451,46	148 740,19	151 957,40
Kapitálové príjmy	5 402,35	2 579,41	2 635,00

Plnenie rozpočtovaných výdavkov (EUR)

Výdavky	2012	2013	2014
Plnenie bežného rozpočtu	135 705,98	140 075,68	146 797,48
Schválený upravený rozpočet	135 419,01	140 075,68	146,799,12
Skutočnosť	135 705,98	140 075,68	146 797,48
Plnenie kapitálového rozpočtu	6 500,00	10 726,86	1 260,00
Schválený upravený rozpočet	6 500,00	10 726,86	1 260,00
Skutočnosť	6 500,00	10 726,86	1 260,00

6. Technická infraštruktúra

6.1. Dopravná infraštruktúra

Základným predpokladom rozvoja každého regiónu je jeho dostupnosť. Rozvoj dopravnej infraštruktúry ovplyvňuje jednak hospodársky rozvoj regiónu, ale aj spôsob života a životnú úroveň jeho obyvateľov. Preto je dôležité vychádzať zo súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry. V rámci neho patrí obec TREBOSTOVO do žilinsko - martinského ťažiska osídlenia ako aglomerácie s najväčším predpokladom zabezpečenia kvartérnych aktivít najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu.

Napojenie obce Trebostovo na nadradený komunikačný systém zabezpečujú cesty III. triedy číslo III/06551 a III/06563. Cesta III/06551 Trebostovo – Košťany sa napája na cestu

I/65 v Košťanoch v smere Martin – Turčianske Teplice a cesta III/06563 Trebstovo – Valča sa odvíja z cesty III/06551.

Obec nemá železničné komunikácie. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Košťanoch na železničnej trati č. 171 Martin – Horná Štubňa, trať tretej kategórie, trakcie motorickej.

Vzhľadom na svoju polohu je dopravná dostupnosť obce v rámci regiónu dobrá, t. č. však výrazne zhoršená rekonštrukciou štátnej cesty I/65 v Košťanoch nad Turcom.

V obci nie sú vybudované chodníky pre chodcov a v zlom technickom stave sú aj odvodňovacie rigoly.

Spojenie obce s okolitými obcami a mestom Martin zabezpečuje prímestská hromadná doprava. Prímestskú hromadnú dopravu zabezpečuje SAD Žilina, a.s., prevádzka Martin. Medzinárodné autobusové linky prechádzajú mestom Martin, kde je spojenie dostatočné prímestskou hromadnou dopravou.

Letecké spojenie (dôležité z pohľadu perspektívne sa rozvíjajúceho CR) je možné z letiska Bratislava (250 km), Žilina (45 km), Poprad (125 km).

6.1.1. Miestne komunikácie

V obci sa nachádza 6 km miestnych komunikácií, súčasná potreba je dobudovať miestne komunikácie v dĺžke 1,5 km.

6.2. Inžinierske siete

6.2.1. Elektrická sieť

Obec je zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom podniku Stredoslovenská energetika, a.s.. Zásobovanie územia elektrickou energiou je riešené VN odbočným vedením, ktoré je prevedené z 22 kV linky č. 269 Martin Tp – Handlová.

Vzdušný VN rozvod je prevedený po betónových stĺpoch vrátane VN prípojok k trafostaniciam T1, T2, T5. VN prípojka k trafostaniciam T3, T4 je prevedená kombinovane vzduch/závesný VN kábel, T6 vzduch/VN kábel v zemi.(UP)

6.2.2. Kanalizácia

V obci TREBSTOVO nie je vybudovaná kanalizačná sieť. Vzhľadom na zvýšené požiadavky na ochranu životného prostredia je potrebné zabezpečiť vybudovanie splaškovej kanalizácie. Projekt vybudovania kanalizácie je v riešení s TURVOD, a.s., t. č. prebieha stavebné konanie. Je predpoklad, že kanalizácia v obci bude vybudovaná, čím sa významne skvalitní životné prostredie.

6.2.3. Vodovodná sieť

Podľa zákona o Obecnom zriadení č.36/1990 Z. z. je obec povinná zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou a rovnako zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Pitná voda v okrese Martin má dlhoročne nezávadnú a dobrú kvalitu. Voda z povrchových tokov nie je v okrese využívaná na pitné účely.

V obci Trebostovo je vybudovaný vodovodný systém s príslušným obecným vodovodom napojeným na vlastný vodojem s obsahom 1x100 m³.

6.2.4. Telekomunikačná sieť

Obec TREBOSTOVO prislúcha pod centrum sieťovej infraštruktúry Martin s príslušnosťou do Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry Žilina (RCSI ZA).

V obci Trebostovo nie je zriadená telefónna ústredňa, telefónni účastníci sú pripojení na digitálnu ústredňu Košťany.

Pošta sa nachádza v obci Košťany nad Turcom a služby poskytuje aj pre obec TREBOSTOVO. Sústreďenie listových zásielok je zabezpečené jednou poštovou schránkou, umiestnenou pri budove Obecného úradu.

Mobilní operátori: územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile, O2 .

6.2.5 Internet

Pokrytie internetom zabezpečujú zatiaľ firma GAYA, Telecom, Orange, O2 formou drôtového i bezdrôtového pripojenia. Obec TREBOSTOVO má plošné pokrytie signálom GSM prevádzkovateľov mobilných sietí prostredníctvom prenosových staníc. Pokrytie obce nie je rovnako kvalitné na celom území, prevažujú miesta so slabším signálom. Skvalitnenie pokrytia obce signálom bude potrebné riešiť.

6.2.6 Zásobovanie teplom

Obec je plynofikovaná. Obec Trebostovo je na zemný plyn pripojená z VTL plynovodu DN 300, PN 25 Martin –Prievidza cez VTL prípojku DN 100 v dĺžke 500 m a skriňovú regulačnú stanicu plynu RS 500m³/h VTL/STL s výstupným tlakom 0,4 MPa.

Väčšina domácností je vybavená plynovými sporákmi na propán-bután, veľkými a malými fľašami. Obec je splynofikovaná, 85-90 % domácností vykuruje plynom. Ostatní vykurejú elektrickou energiou a pevným palivom.

Obecné budovy sú zásobované teplom nasledovne : Obecný úrad, Hasičská zbrojnica, Dom smútku (elektrická energia), Materská škola (plyn) Predpokladá sa nárast využitia solárnej energie a iných alternatívnych zdrojov energie.

7. Občianska infraštruktúra a vybavenosť

7.1. Infraštruktúra vzdelávania

Obec TREBOSTOVO je súčasťou školského obvodu Košťany nad Turcom, kde sa nachádza ZŠ. Materská škola sa nachádza v priamo v obci TREBOSTOVO. Školské zariadenia pre deti, ktoré vyžadujú osobitný prístup sa nachádza v Martine. Stredné odborné školy a gymnáziá sú v Martine, Turčianskych Tepliciach, Turanoch, Sučanoch a vo Vrútkach. Nadregionálny význam má martinská Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine. Celoslovenský význam má Žilinská univerzita v Žiline. Mimoškolské zariadenia, centrá pre využitie voľného času detí, mládeže a seniorov sa v obci nenachádzajú, ale vzhľadom na vekovú štruktúru by bolo potrebné o takom zariadení uvažovať.

7.2 Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra v obci takmer neexistuje. V rámci regiónu sa v posledných rokoch zvýšil počet miest v zariadeniach sociálnej starostlivosti. Obec zatiaľ nezabezpečuje opatrovateľskú starostlivosť z dôvodu nezájmu obyvateľov. O starých obyvateľov sa starajú v domácom prostredí rodiny. V prípade požiadavky obec rieši umiestnenie seniorov v domovoch sociálnej starostlivosti.

7.3 Zdravotná infraštruktúra

Obec patrí do obvodu Košťany nad Turcom spolu so susednými obcami. Ordinuje všeobecný lekár, pediater a stomatologička. Pohotovostnú službu zabezpečuje LSPP v Martine pre dospelých a deti, ako i zubná pohotovosť.

Zdravotnícku starostlivosť pre občanov obce zabezpečujú nasledovné zdravotnícke zariadenia

- Univerzitná nemocnica Martin (plní funkciu aj okresnej a mestskej nemocnice)
- Lekárska služba prvej pomoci a Záchranná zdravotná služba
- Polikliniky v Martine
- Ambulancie neštátnych všeobecných, odborných lekárov a pediatrov

- 2 detské sanatória (v správe ŽSK) pre deti s respiračnými, pohybovými a neurologickými chorobami

7.4 Kultúrny potenciál

V obci TREBOSTOVO vybuodovali Kultúrny dom – sálu (kapacita 100 miest), kde sa nachádza aj knižnica. Medzi kultúrne pamiatky obce patria NKP Renesančný kaštieľ, Brána v opevnení, Záhrada, Mauzóleum zo začiatku 20. storočia na cintoríne.

7.4.1. Podujatia

Kultúrne podujatia ako sú napr. diskotéky, Mikuláš, organizuje v obci Klub mladých. Každoročne sa konajúcu letnú zábavu organizujú hlavne hasiči. Pravidelne sa konajúcim kultúrnym podujatím sú Fašiangy, ktoré zahŕňajú pochod masiek a fašiangovú zábavu. Podujatie organizované v spolupráci s miestnym podnikateľom **Deň radosti** sa koná každoročne v auguste.

7.4.2. Cirkevný život

Podľa sčítania obyvateľstva z roku 2011 je v obci 193 obyvateľov evanj.- augsburgského vierovyznania, čo predstavuje 39,6 % obyvateľov. Patria do farnosti Príbovce. Druhou najpočetnejšou skupinou sú tí, ktorí sa hlásia k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu 188 (38,6 %) - patria do farnosti Turčiansky Peter.

V obci sa nenachádzajú žiadne cirkevné budovy. Veriaci e.a.v. sa stretávajú na modlitbách v čase pôstu pred Veľkou nocou a Adventu v priestoroch Obecného úradu.

7.4.3. Kultúrne pamiatky

Obec Trebostovo má pamiatky zapísané v zozname Národných kultúrnych pamiatok a to:

- NKP – renesančný kaštieľ č. ÚZPF 629/1
- Brána v opevnení č. ÚZPF 629/2
- Záhrada č. ÚZPF 629/3
- Mauzóleum zo začiatku 20. storočia na cintoríne
- Kaštieľ zo 17. stor. je výraznou dominantou obce. Trojkrídlavú stavbu s mohutnými štvorcovými vežami na nárožiach pôvodne obkolesovala vodná priekopa. Dnes je kaštieľ v súkromnom vlastníctve a aj keď čiastočná rekonštrukcia bola urobená, vyžaduje investíciu pre jej využitie a rozvoj cestovného ruchu v obci.

- V obci sa nachádza i kúria zo 16. storočia, prestavaná v 18. a 19. storočí. Dnes je bez využitia a v narušenom stave.
- Na vrchole cintorína v blízkosti murovanej zvonice a barokovej pohrebnej kaplnky sa nachádza jedno z troch rodových mauzóleí Révayovcov v Turci.

7.4.4. Spolková činnosť

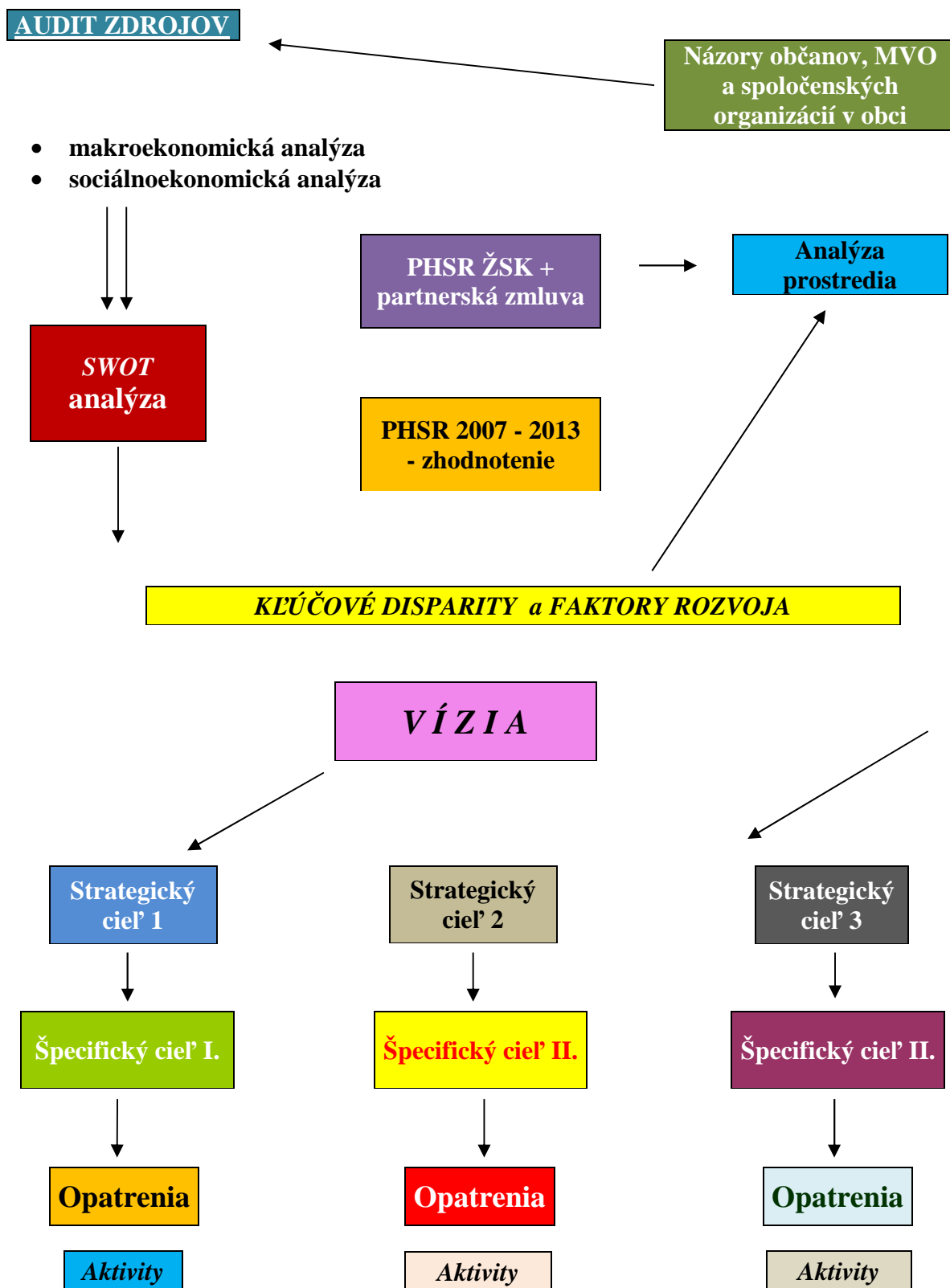
Obec TREBOSTOVO nemá bohatú spolkovú činnosť, ale je to spôsobené najmä skutočnosťou, že nemajú možnosť stretávať sa v priestoroch vyhradený na tento účel. Spoločenskou organizáciou s najdlhšou tradíciou je Dobrovoľný hasičský zbor, Členovia zboru sa zúčastňujú brigád pri zveľaďovaní obce, organizujú kultúrno-spoločenské a športové podujatia. V obci pôsobí niekoľko spolkov, Dobrovoľný hasičský zbor, Futbalový klub, Poľovnícke združenie Čechrenica, Klub mladých, jazdecká spoločnosť POLET.

7.5. Športová infraštruktúra a cestovný ruch

Obec TREBOSTOVO a okolie ponúka podmienky na rekreačný šport, turistiku, agroturistiku.

Obcou vedú značené cykloturistické trasy, v okolí sú jazdecké dráhy. Obec má futbalové ihrisko, ktoré by bolo potrebné zrekonštruovať. Tradícia futbalového športu je v Trebostove veľmi silná a Futbalový klub úspešne reprezentuje obec.

8. Postup spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obec TREBOSTOVO

8.1. Opis rozvojovej stratégie

Zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky je definovaný prechod určitých kompetencií (čl.1 par. 2) do pôsobnosti obce. Jednou z rozhodujúcich strategických oblastí je regionálny rozvoj a v rámci neho prechádza do pôsobnosti obce:

- vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja
- vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí

Snahou regionálnej politiky je ovplyvňovanie a koordináciu hospodárskych procesov, ovplyvňuje rozvoj veľkých územných celkov v rámci krajiny.

V rámci regiónov obce vykonávajú vlastnú politiku rozvoja územia s využitím princípov územného regionálneho marketingu. Vypracovaním PHSR plní obec jednu zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania.

Vyššie uvedené kompetencie sú v podmienkach malých obcí, u ktorých je problémom nedostatok financií na investície a nízko rozvinuté hospodárstvo, možnosťou ako zabezpečiť trvaloudržateľný rozvoj obce pri využití miestnych zdrojov, ako skvalitniť infraštruktúru obce, ako vytvoriť podmienky pre podnikateľské aktivity a s tým spojený nárast pracovných príležitostí, ale najmä ako neustále skvalitňovať život jej obyvateľov.

Cieľom programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bolo sformulovať predstavy o smerovaní obce tak, aby boli v súlade s očakávaniami jej obyvateľov, aby vyjadrovali ich ekonomické a sociálne záujmy.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý strategický dokument na obdobie, ktoré pokrýva programové obdobie EÚ s výhľadom do roku 2025.

Program je v súlade so strategickými cieľmi štátu a vyššieho územného celku.

Rešpektuje záujmy ochrany historického a kultúrneho dedičstva, ochrany prírody.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trebostovo nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.

Súčasne je vypracovaný v súlade s Partnerskou dohodou 2014-2020.

Obec Trebostovo je obcou do 1000 obyvateľov, jej priority budú realizované predovšetkým prostredníctvom Programu rozvoja vidieka SR.

PHSR je otvorený dokument, ktorý bude podľa potreby aktualizovaný tak, aby sa dosahovali jeho ciele, aby obyvatelia obce mohli byť s kvalitou života v obci spokojní.

PHSR obce Trebostovo prispeje k zvýšeniu absorpčnej kapacity regiónu, t.j. k schopnosti regiónu čerpať prostriedky z fondov EÚ a iných podporných mechanizmov pre rozvoj.

8.2. Zabezpečenie a realizácia

8.2.1. Organizačné zabezpečenie

Pri strategickom plánovaní rozhodujúcu úlohu zohrala spolupráca starostu obce, poslancov Obecného zastupiteľstva a spracovateľa zúčastnených na tvorbe PHSR obce.

Proces realizácie a implementácie bude zabezpečovať Obecné zastupiteľstvo, taktiež aj jeho aktualizáciu.

Implementácia jednotlivých projektov vyžaduje, aby boli ich vedením poverené osoby, vzhľadom na veľkosť obce odporúčame externých projektových manažérov. Obec má už skúsenosti v manažovaní projektov. Doteraz realizované projekty boli v spolupráci zástupcov Obecného úradu s občanmi obce a dodávateľskými partnermi.

8.2.2. Finančné zabezpečenie

Regionálny rozvoj v obci možno zabezpečiť prostredníctvom financií z nasledovných zdrojov:

- štátny rozpočet
- štátne fondy
- rozpočet samosprávneho kraja
- rozpočet obce
- granty a dotácie
- sponzorské príspevky a dary
- úvery z bánk
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií

Doplňkovým zdrojom sú finančné prostriedky zo štrukturálnej pomoci EÚ. Tieto sú podľa pravidiel EÚ určené regiónom a oblastiam vykazujúcim nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Zdroje u rozpočtu EÚ je možné získať len v prípade, že obec preukáže schopnosť spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Rovnaké pravidlo platí aj pre získanie finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu.

9. SWOT analýza

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrá geografická poloha • dobrá dostupnosť prímestskej dopravy a dopravy vôbec • zachované prírodné prostredie • prírodné a kultúrne bohatstvo • tradičné remeslá • vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky • dostatok a dostupnosť vzdelávacích zariadení vybudované cyklotrasy • vybudované cyklotrasy • dobrá dostupnosť zdravotnej starostlivosti • vybudovaná plynofikácia • kvalitné životné prostredie • zdroje kvalitnej pitnej vody • verejná vodovodná sieť • separácia odpadu • kvalitné životné prostredie • ÚPD • vybudovaná telekomunikačná infraštruktúra(telefón, internet) • potenciál pre výrobu energie alternatívnym spôsobom • objekty občianskej vybavenosti (Kultúrny dom, Dom smútku, predajne potravín) • aktívne spolky a MVO v obci • Dobrovoľný hasičský zbor s dlhoročnou tradíciou • Silná športová tradícia • existujúce pracovné príležitosti v obci • podnikateľské subjekty v obci • obec prevzala kompetenciu opatrovateľskej starostlivosti • obec je mimo chráneného územia • zdravé životné prostredie • pekný chotár • silný lokálpatriotizmus 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlá kvalita komunikácií v obci • neexistujúce chodníky popri celej dĺžke miestnych komunikácií • chýbajúci most pri MŠ –ohrozenie bezpečnosti • znečisťovanie ovzdušia spaľovaním fosilných palív • znečisťovanie potoka • nevybudovaná kanalizácia • nevyužívané obnoviteľné zdroje energie • zastaralý objekt Požiarnej zbrojnice • Kultúrny dom bez klubových priestorov, zastaralý • absencia detského ihriska • nedostatok financií na poskytovanie sociálnych služieb v prípade o ich záujem • schátralé stavby a ich okolie • slabo vybudovaná infraštruktúra a služby pre cestovný ruch • nedostatok pracovných príležitostí • dochádzka za prácou mimo obec • nedostatočne využívaný potenciál prichádzajúcich turistov
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • cestná sieť v kraji je súčasťou európskeho koridoru • vybudovanie rýchlostnej komunikácie (sever – juh) • podpora využívania slnečnej energie, rozvoj využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie • zmena v podpore poľnohospodárskej produkcie smerom k netradičným plodinám s energetickým využitím 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • nesprávne nastavený systém financovania samospráva s negatívnym dopadom na rekonštrukciu komunikácií • slabá resp. žiadna podpora pri využívaní obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie • globálne a klimatické zmeny • konflikt enviromentálnych a ekonomických záujmov • cena energií

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • poľnohospodárska výroba ekologickým spôsobom • podpora internetizácie a informatizácie spoločnosti • možnosti využitia fondov EÚ na obnovu a rekonštrukciu objektov občianskej vybavenosti a služieb • rozvoj využitia alternatívnych zdrojov energie • priaznivé podmienky pre rozvoj talentu a nadania • upevňovanie a budovanie partnerských vzťahov v zahraničí • posilnenie spolupráce v rámci mikroregiónu Veľká Fatra • efektívne využitie penetrácie internetu • spolupráca s partnermi pri rozvoji miestnej zamestnanosti • podpora a realizácia podnikateľských zámerov • podpora vzniku obecných firiem • prenos kompetencií do pôsobnosti obcí pri realizácii komunitných sociálnych služieb • rast neštátneho neziskového sektora v oblasti poskytovania sociálnych služieb • zvyšujúce sa požiadavky na zdravé životné prostredie (hospodárenie na pôde a v lesoch) 	<ul style="list-style-type: none"> • nevyhovujúci finančný rámec na budovanie a rekonštrukciu objektov občianskej vybavenosti • klesajúci záujem o športovanie a voľnočasové aktivity • chýbajúca legislatíva pre podporu mikroregionálnych združení • nepriaznivý demografický vývoj • nepriaznivá (demotivujúca) legislatíva pre začínajúcich podnikateľov • nedostatok financií • neatraktívne finančné ohodnotenie v sociálnych službách • nekoncepčnosť rozvoja sociálnych služieb • nesúlad legislatívnych noriem v oblasti ochrany prírody a krajiny • klimatické zmeny a zhoršujúce sa ŽP

10. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

10.1. Kľúčové disparity

Z vykonanej SWOT analýzy boli definované hlavné problémy obce :

- * **zvyšujúca sa dopravná zaťaženosť komunikácií v katastrálnom území, zlý technický stav a nedostatočná kvalita z hľadiska bezpečnosti (most, značenie, chodníky,)**
identifikátor: zaťaženosť komunikácií
                     objem investícií na rekonštrukciu a údržbu komunikácií
- * **neexistujúca kanalizácia**
identifikátor: %-podiel objektov pripojených na kanalizáciu
- * **nedostatočná infraštruktúra pre voľnočasové aktivity a deti**
identifikátor: počet skolaudovaných objektov
                     výška investícií do infraštruktúry
- * **zlý technický stav objektu Požiarnej zbrojnice**
identifikátor: výška investície
- * **nevyhovujúce priestorové a nízka kapacita Kultúrneho domu**
identifikátor: výška investície

10.2. Faktory rozvoja

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované faktory rozvoja obce :

- **efektívne využívať zdroje pre rozvoj obce**
identifikátor: počet úspešných projektov podporených zo štrukturálnych fondov, grantových programov MVO a VÚC
- **využiť predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu – agroturistika , chov koní**
identifikátor: počet návštevníkov
                     počet lôžok
                     počet zariadení pre využitie voľného času
                     km náučných chodníkov, turistických trás, cyklotrás
- **využiť dobrú geografickú polohu obce**
identifikátor: počet a štruktúra návštevníkov
                     počet novovzniknutých podnikateľských subjektov
- **zlepšiť technickú infraštruktúru a zvýšiť príťažlivosť obce**
identifikátor: km zrekonštruovaných ciest
                     km vybudovaných chodníkov
                     počet objektov drobnej architektúry
                     výška investície na rekonštrukcie Požiarnej zbrojnice a KD
- **využívať obnoviteľné zdroje energie, najmä biomasu**
identifikátor: pomer energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov k energii z verejných sietí

➤ ***zvyšovať enviromentálne povedomie občanov***

identifikátor: počet domácností zapojených do separovaného zberu odpadov
počet informačných podujatí o spracovaní odpadov

➤ ***zachovať kultúrne a historické dedičstvo prostredníctvom klubovej činnosti a občianskych aktivít***

identifikátor: počet podujatí
počet občanov zapojených do klubovej činnosti

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Vízia:

Obec Trebstovo bude dynamicky sa rozvíjajúcou obcou s kvalitným životným prostredím a vysokou kvalitou života jej obyvateľov, ktorá bude silnou súčasťou regiónu Turiec.

Strategické ciele	1. Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce, so zameraním na zdravé životné prostredie
	2. Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstva pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu
	3. Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

2.1 Špecifické ciele

Strategický cieľ 1	Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce, so zameraním na zdravé životné prostredie
--------------------	--

Špecifické ciele:

1.1 Rekonštrukciou a vybudovaním technickej infraštruktúry, zvyšovaním

bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov obce posilniť kvalitu života obyvateľov.

1.2 Revitalizáciou verejných priestranstiev v obci zlepšiť a zatraktívniť jej vzhľad

1.3 Podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy a zlepšovať životné prostredie

Strategický cieľ 2 Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstva pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu

Špecifické ciele:

- 2.1 Rozvíjať podmienky pre športovo - rekreačné a kultúrneho vyžitia v obci
- 2.2 Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia v obci
- 2.3 Podporovať spolupracujúce prostredie a hospodársky rozvoj

Strategický cieľ 3 Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Špecifické ciele:

- 3.1 Zabezpečiť vybudovanie a modernizáciu infraštruktúry pre ponuku cestovného ruchu

V strategickej časti boli naplánované opatrenia pre všetky definované špecifické ciele. V akčných plánoch boli naplánované projektové zámery do roku 2020 len na opatrenia, ktoré je obec rozhodnutá v tomto období realizovať. V prípade potreby bude vykonaná aktualizácia dokumentu z doplnením ďalších projektových zámerov.

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

3.1 Opatrenia

Strategický cieľ 1   Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce, so zameraním na zdravé životné prostredie

Špecifický cieľ 1.1 - Rekonštrukciou a vybudovaním technickej infraštruktúry, zvyšovaním bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov obce posilniť kvalitu života obyvateľov.

Opatrenia:

- 1.1.1 Rekonštrukcia a dobudovanie dopravnej infraštruktúry za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov
- 1.1.2 Vybudovanie kanalizácie
- 1.1.3 Podpora budovania cyklokoridorov a cyklociest pre nemotorovú dopravu
- 1.1.4 Rozšírenie Materskej školy

Špecifický cieľ 1.2 - Revitalizáciou verejných priestranstiev v obci zlepšiť a zatriktívniť jej vzhľad

Opatrenia:

- 1.2.1 Vybudovanie centrálnej časti obce

Špecifický cieľ 1.3 - Podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy a zlepšovať životné prostredie

Opatrenia:

- 1.3.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov
- 1.3.2 Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovanie resp. zhodnocovanie odpadu
- 1.3.3 Realizácia opatrení na ochranu a propagáciu životného prostredia v obci
- 1.3.4 Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík

Strategický cieľ 2 Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstva pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu

Špecifický cieľ 2.1 - Rozvíjať podmienky pre športovo - rekreačné a kultúrneho využitia v obci

Opatrenia:

2.1.1 Vytvorenie priestorov pre voľnočasové aktivity detí a spolkových činnosť dospelých rekonštrukciou a modernizáciou Kultúrneho domu

2.1.2 Rekonštrukcia a modernizácia športového areálu

2.1.3 Rekonštrukcia Domu smútku

Špecifický cieľ - 2.2 Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia v obci

Opatrenia:

2.2.1 Spolupráca s podnikateľmi na rozvoji zamestnanosti

2.2.2 Vytváranie podmienok pre príchod nových investícií

Špecifický cieľ - 2.3 Podporovať spolupracujúce prostredie a hospodársky rozvoj

Opatrenia:

2.3.1 Vytváranie partnerstiev pre projekty

2.3.2 Podpora prístupu LEADER

2.3.3 Rozvoj spolupráce subjektov na úrovni obce, regiónu, ako i na národnej a medzinárodnej úrovni

Strategický cieľ 3 Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Špecifický cieľ - 3.1 Zabezpečiť vybudovanie a modernizáciu infraštruktúry pre ponuku cestovného ruchu

Opatrenia:

3.1.1 Rekonštrukcia kaštieľa a príslušného parku (NKP)

3.1.2 Skvalitnenie a vybudovanie drobnej infraštruktúry CR

3.1.3 Zvýšenie informovanosti a priestorovej orientácie v obci

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

AKČNÝ PLÁN pre strategický cieľ 1.

1.)

Názov projektu: Bezpečné komunikácie pre všetkých

Cieľ projektu: skvalitniť dopravnú infraštruktúru a zabezpečiť bezpečnosť na komunikáciách v obci

Aktivity:
1. Vybudovanie mosta
2. Rekonštrukcia miestnych komunikácií v centre obce

Realizátor: Obec, partner VÚC Žilina

Indikátory:
výška investície
počet m zrekonštruovaných komunikácií
% zvýšenia bezpečnosti pre chodcov

Doba realizácie: 2016-2018

Výška investície: 180.000 €

Financovanie: PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.2 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.1. a opatrenia 1.1.1.

2.)

Názov projektu: Investícia do budúcnosti – vybudovanie kanalizácie v obci

Cieľ projektu: zlepšiť kvalitu životného prostredia a zvýšiť úroveň občianskej vybavenosti obce

Aktivity:
1. Výstavba kanalizácie

Realizátor: TURVOD, a.s.

Indikátory:
výška investície
% napojených domácností

Doba realizácie: 2018 - 2020

Výška investície: 300.000 €

Financovanie: MŽP prostredníctvom TURVOD, a.s.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.1. a opatrenia 1.1.2

3.)

Názov projektu: Námestie a park – investícia do skvalitnenia životného prostredia obce

Cieľ projektu: zlepšiť vzhľad obce a zvýšiť kvalitu životného

Aktivity:

1. Projektová dokumentácia
2. Výstavba a revitalizácia námestia a príľahlých pozemkov
3. Vybudovanie parku a malého amfiteátra

Realizátor: Obec

Indikátory: výška investície

Doba realizácie: 2016 - 2017

Výška investície: 20.000 €

Financovanie: PRV 2014 - 2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.2 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.2. a opatrenia

1.2.1

AKČNÝ PLÁN pre strategický cieľ 2.

1.)

Názov projektu : Kultúrny dom - zrkadlo tradícií a života obce

Cieľ projektu: modernizovať obecný majetok a hospodárne ho využiť pre všetkých obyvateľov obce a súčasne vytvoriť priestor pre spolkovú činnosť a kultúrno-spoločenský život v obci

Aktivity:

1. Projektová dokumentácia
2. Rekonštrukcia časti budovy Kultúrneho domu vrátane činností zabezpečujúcich energetické úspory (zateplenie, výmena okien)
3. Modernizácia interiéru KD

Realizátor: Obec

Indikátory: výška investície
výška energetickej úspory

Doba realizácie: 2016 - 2018

Výška investície: 70.000 €

Financovanie: spolufinancovanie z vlastných zdrojov PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.4. – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 2. špecifického cieľa 2.1. a opatrenia 2.1.1.

AKČNÝ PLÁN pre strategický cieľ 3.

1.)

Názov projektu:	Obec Trebostovo – zastávka pre cyklistov a turistov
Cieľ projektu:	zlepšiť informovanosť o atraktivitách obce a skvalitniť infraštruktúru cestovného ruchu
Aktivity:	1. Budovanie náučného chodníka a napojenie na existujúce cyklotrasy 2. Budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, stojany) 3. Budovanie vyhliadkovej veže
Realizátor:	Obec
Indikátory:	počet návštevníkov počet vytvorených objektov infraštruktúry CR
Doba realizácie:	2016 – 2017
Výška investície:	10.000 €
Financovanie:	PRV 2014 - 2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.5 – Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 3, špecifického cieľa 3.1 a opatrenia 3.1.2. a 3.1.3

2.)

Názov projektu:	Trebostovo – informácie nielen pre turistov
Cieľ projektu:	zlepšiť informovanosť o obci a zabezpečiť priestorovú orientáciu pre návštevníkov obce
Aktivity:	1. Budovanie informačných tabúl, smerových tabúl v obci 2. Budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov
Realizátor:	Obec
Indikátory:	počet návštevníkov počet vytvorených tabúl a smerovníkov
Doba realizácie:	2016 – 2017
Výška investície:	5.000 €
Financovanie:	PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.5 – Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 3, špecifického cieľa 3.1 a opatrenia 3.1.3

Tabuľka – Plán hodnotenia a monitorovania

Plán predbežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014-2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie	2017	Podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Pri značnom odklone od stanovených cieľov
		Pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov, na základe protokolu NKÚ, správy auditu a pod.

Zdroj: vlastné spracovanie

5 FINANČNÁ ČASŤ

Tabuľka – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	Rok									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
Strateg. cieľ 1	151 000,00 €	20 000,00 €	80 000,00 €	150 000,00 €	150 000,00 €					551 000,00 €
Strateg. cieľ 2	70 000,00 €									70 000,00 €
Strateg. cieľ 3		15 000,00 €								15 000,00 €
	221 000,00 €	35 000,00 €	80 000,00 €	150 000,00 €	150 000,00 €					636 000,00 €

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka – Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Opatrenie	Kód a názov projektu/aktivity	Termín realizácie projektu/aktivity	Zdroje celkom
Strategický cieľ 1			551 000,00 €
Špecifický cieľ 1.1			531 000,00 €
	1.1.1 Bezpečné komunikácie pre všetkých	2016-2018	180 000,00 €
	1.1.2 Investícia do budúcnosti – vybudovanie kanalizácie v obci	2018-2020	300 000,00 €
	1.1.3 Podpora budovania cyklokoridorov a cyklociest pre nemotorovú dopravu	2018-2020	30 000,00 €
	1.1.4 Rozšírenie Materskej školy	2016	21 000,00 €
Špecifický cieľ 1.2			20 000,00 €
	1.2.1 Vybudovanie centrálnej časti obce	2016-2017	20 000,00 €
Špecifický cieľ 1.3			
	1.3.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov		
	1.3.2 Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovanie resp. zhodnocovania odpadu		
	1.3.3 Realizácia opatrení na ochranu a propagáciu životného prostredia v obci		
	1.3.4 Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík		
Strategický cieľ 2			70 000,00 €
Špecifický cieľ 2.1			70 000,00 €
	2.1.1 Vytvorenie priestorov pre voľnočasové aktivity detí a spolkovú činnosť dospelých rekonštrukciou a modernizáciou Kultúrneho domu	2016	70 000,00 €
	2.1.2 Rekonštrukcia a modernizácia športového areálu		

	2.1.3 Rekonštrukcia Domu smútku		
Špecifický cieľ 2.2			
	2.2.1 Spolupráca s podnikateľmi na rozvoji zamestnanosti		
	2.2.2 Vytváranie podmienok na rozvoj spolupráce		
Špecifický cieľ 2.3			
	2.3.1 Vytváranie partnerstiev pre projekty		
	2.3.2 Podpora prístupu LEADER		
	2.3.3 Rozvoj spolupráce subjektov na úrovni obce, regiónu, ako i na národnej a medzinárodnej úrovni		
Strategický cieľ 3			15 000,00 €
Špecifický cieľ 3.1			15 000,00 €
	3.1.1 Rekonštrukcia kaštieľa a príľahlého parku (NKP)		
	3.1.2 Skvalitnenie a vybudovanie drobnej infraštruktúry CR	2016-2017	10 000,00 €
	3.1.3 Zvýšenie informovanosti a priestorovej orientácie v obci	2016-2017	5 000,00 €

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre ostatné navrhované opatrenia a aktivity budú využité zdroje z grantov, podporných programov a vyhlásených aktuálnych výziev.

Vo finančnom pláne boli naplánované najaktuálnejšie investičné zámery obce.

Tabuľka – Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Opatrenie 1.1	531 000,00 €	228 500,00 €			2 500,00 €	231 000,00 €	300 000,00 €
Opatrenie 1.2	20 000,00 €	20 000,00 €			0,00 €	20 000,00 €	
Opatrenie 1.3							
Opatrenie 2.1	70 000,00 €	70 000,00 €			0,00 €	70 000,00 €	
Opatrenie 2.2							
Opatrenie 2.3							
Opatrenie 3.1	15 000,00 €	15 000,00 €			0,00 €	15 000,00 €	

Zdroj: vlastné spracovanie

6 Prílohy

Povinné prílohy

Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu

Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR

Príloha č. 4 – Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2)

Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu

Ivan Trimaj – starosta

Mária Juríková – poslanec

Ing. Peter Martinček - poslanec

Jaroslav Buocik – poslanec

Milan Maček - poslanec

Jaroslav Buocik - poslanec

Ing. Janka Mikušáková – OZ Jasenská dolina

Ing. Libuša Bajanová – OZ Jasenská dolina

Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

1. Stratégia Európa 2020
2. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Zmien a doplnkov č.1
3. Partnerská dohoda
4. Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2010
5. Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR
6. Operačné programy pre programové obdobie 2014 - 2020:
  - Operačný program Kvalita životného prostredia,
  - Operačný program Ľudské zdroje,
  - Integrovaný regionálny operačný program,
  - Program rozvoja vidieka
7. Programy cieľa európska územná spolupráca
8. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 – 2020
9. Územný plán obce Trebostovo
10. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trebostovo na roky 2007 – 2013
11. Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja (cyklostratégia)
12. Stratégia rozvoja cestovného ruchu ŽSK pre roky 2007 – 2013

Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR

CR	Cestovný ruch
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EÚ	Európska únia
IBV	Individuálna bytová výstavba
MAS TURIEC	Miestna akčná skupina Turiec
MŠ	Materská škola
MVO	Mimovládne organizácie
NKP	Národná kultúrna pamiatka
NKÚ	Najvyšší kontrolný úrad
OÚ	Obecný úrad
OZ	Občianske združenie
PD	Poľnohospodárske družstvo
PHSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
PRV	Program rozvoja vidieka
RRA DT	Regionálna rozvojová agentúra Dolný Turiec
SHR	Samostatne hospodáriaci roľník
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR	Slovenská republika
TTP	Trvale trávne porasty
ÚP	Územný plán
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚC	Vyšší územný celok
ZMOT	Združenie miest a obcí Turca
ZŠ	Základná škola
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

AKČNÝ PLÁN pre strategický cieľ 1.

1.)

Názov projektu: Bezpečné komunikácie pre všetkých

Cieľ projektu: skvalitniť dopravnú infraštruktúru a zabezpečiť bezpečnosť na komunikáciách v obci

Aktivity:
1. Vybudovanie mosta
2. Rekonštrukcia miestnych komunikácií v centre obce

Realizátor: Obec, partner VÚC Žilina

Indikátory:
výška investície
počet m zrekonštruovaných komunikácií
% zvýšenia bezpečnosti pre chodcov

Doba realizácie: 2016-2018

Výška investície: 180.000 €

Financovanie: PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.2 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.1. a opatrenia 1.1.1.

2.)

Názov projektu: Investícia do budúcnosti – vybudovanie kanalizácie v obci

Cieľ projektu: zlepšiť kvalitu životného prostredia a zvýšiť úroveň občianskej vybavenosti obce

Aktivity:
1. Výstavba kanalizácie

Realizátor: TURVOD, a.s.

Indikátory:
výška investície
% napojených domácností

Doba realizácie: 2018 - 2020

Výška investície: 300.000 €

Financovanie: MŽP prostredníctvom TURVOD, a.s.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.1. a opatrenia 1.1.2

3.)

Názov projektu: Námestie a park – investícia do skvalitnenia životného prostredia obce

Cieľ projektu: zlepšiť vzhľad obce a zvýšiť kvalitu životného

Aktivity:

1. Projektová dokumentácia
2. Výstavba a revitalizácia námestia a príslušných pozemkov
3. Vybudovanie parku a malého amfiteátra

Realizátor: Obec

Indikátory: výška investície

Doba realizácie: 2016 - 2017

Výška investície: 20.000 €

Financovanie: PRV 2014 - 2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.2 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.2. a opatrenia

1.2.1

AKČNÝ PLÁN pre strategický cieľ 2.

1.)

Názov projektu : Kultúrny dom - zrkadlo tradícií a života obce

Cieľ projektu: modernizovať obecný majetok a hospodárne ho využiť pre všetkých obyvateľov obce a súčasne vytvoriť priestor pre spolkovú činnosť a kultúrno-spoločenský život v obci

Aktivity:

1. Projektová dokumentácia
2. Rekonštrukcia časti budovy Kultúrneho domu vrátane činností zabezpečujúcich energetické úspory (zateplenie, výmena okien)
3. Modernizácia interiéru KD

Realizátor: Obec

Indikátory: výška investície
výška energetickej úspory

Doba realizácie: 2016 - 2018

Výška investície: 70.000 €

Financovanie: spolufinancovanie z vlastných zdrojov PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.4. – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 2. špecifického cieľa 2.1. a opatrenia 2.1.1.

AKČNÝ PLÁN pre strategický cieľ 3.

1.)

Názov projektu:	Obec Trebostovo – zastávka pre cyklistov a turistov
Cieľ projektu:	zlepšiť informovanosť o atraktivitách obce a skvalitniť infraštruktúru cestovného ruchu
Aktivity:	1. Budovanie náučného chodníka a napojenie na existujúce cyklotrasy 2. Budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, stojany) 3. Budovanie vyhliadkovej veže
Realizátor:	Obec
Indikátory:	počet návštevníkov počet vytvorených objektov infraštruktúry CR
Doba realizácie:	2016 – 2017
Výška investície:	10.000 €
Financovanie:	PRV 2014 - 2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.5 – Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 3, špecifického cieľa 3.1 a opatrenia 3.1.2. a 3.1.3

2.)

Názov projektu:	Trebostovo – informácie nielen pre turistov
Cieľ projektu:	zlepšiť informovanosť o obci a zabezpečiť priestorovú orientáciu pre návštevníkov obce
Aktivity:	1. Budovanie informačných tabúl, smerových tabúl v obci 2. Budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov
Realizátor:	Obec
Indikátory:	počet návštevníkov počet vytvorených tabúl a smerovníkov
Doba realizácie:	2016 – 2017
Výška investície:	5.000 €
Financovanie:	PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.5 – Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 3, špecifického cieľa 3.1 a opatrenia 3.1.3